

Płonka-Syroka, Bożena

Konferencja naukowa pt. Historyk nauk medycznych wobec inspiracji badawczych. Teoria i tradycja. Poznań 18-19 października 1996 r.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 42/1, 171-172

1997

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KONFERENCJA NAUKOWA PT. *HISTORYK NAUK MEDYCZNYCH
WOBEĆ INSPIRACJI BADAWCZYCH. TEORIA I TRADYCJA.*
POZNAŃ 18–19 PAŹDZIERNIKA 1996 R.

W dniach 18 i 19 października 1996 r. odbyła się w Poznaniu kolejna konferencja, organizowana przez Pracownię Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki PAN. Obrady toczyły się w gmachu Domu Nauki. Uczestniczyło w nich ponad 30 badaczy, z takich ośrodków naukowych jak Poznań, Wrocław, Warszawa, Łódź, Lublin, Bydgoszcz, Kraków, Gdańsk i Szczecin. Można więc stwierdzić, że tematyka konferencji wzbudziła żywe zainteresowanie środowiska historyków, historyków nauki, metodologów historii i historyków medycyny. Głównym tematem referatów i dyskusji było określenie współczesnego stanu i perspektyw polskiej historiografii medycyny. Referaty zgrupowano w poszczególnych blokach tematycznych.

W I Sesji przedpołudniowej, 18 X, dokonano próby podsumowania obecnego stanu polskiej historiografii medycyny w kontekście metodologicznym. Dr Jaromir Jeszke (PAN – Warszawa, organizator konferencji) wygłosił referat wprowadzający pt. *Lekarz i historyk jako badacze dziejów nauk medycznych*. Prof. dr hab. Tadeusz Brzeziński (AM Szczecin) wygłosił referat pt. *Historia nauk medycznych jako dyscyplina medyczna*, natomiast prof. dr hab. Wojciech Wrzosek (WSP Bydgoszcz) przedstawił referat pt. *Historia nauk medycznych jako dyscyplina historyczna*. W dyskusji, która nastąpiła po pierwszych trzech referatach, podjęto szereg zagadnień szczegółowych. Przede wszystkim dotyczyły one kompetencji lekarzy i historyków, uprawiających historię medycyny, do podejmowania badań w tym zakresie. Uwidocznily się w związku z tym dwa nurty. Pierwszy dążył do minimalizacji różnic, natomiast drugi zmierzał do ich uwypuklenia, aby tym bardziej wskazać na celowość prowadzenia w historii medycyny badań o charakterze interdyscyplinarnym.

Po przerwie obiadowej odbyła się Sesja II, poświęcona omówieniu dorobku historiografii wybranych tematów i okresów medycyny. Dr Bożena Płonka-Syroka (PAN Warszawa) w referacie pt. *Niemiecka medycyna romantyczna w historiografii XIX i XX stulecia*, przedstawiła główne nurty metodologiczne, obecne w historiografii niemieckiej dwóch ostatnich stuleci i odbicie ich założeń w pracach dotyczących medycyny niemieckiej pierwszej połowy XIX w. Dr Stanisław Zwolski (AM Kraków) w referacie pt. *Krakowskie środowisko historyczno-medyczne w okresie międzywojennym*, a także dr hab. Tadeusz Srogosz (WSP Częstochowa)

i dr Zbigniew Jastrzębowski (Politechnika Częstochowska) w referacie pt. *Świadomość metodologiczna polskich historyków medycyny po II wojnie światowej*, omówili główne nurty metodologiczne polskiej historiografii medycyny XX wieku.

Sesja III odbyła się przed południem 19 października. Została poświęcona inspiracjom filozoficznym i socjologicznym w historiografii medycyny. Sesję otworzył referat prof. Jerzego Stojnowskiego (AM Lublin) pt. *Historia medycyny wobec relatywizmu*. Referat przedstawił liczne koncepcje metodologiczne, możliwe do zastosowania w historiografii medycyny oraz zarysował własną propozycję w tym zakresie, nawiązującą do umiarkowanego relatywizmu jako podstawy metodologicznej. Dr Peter Gorski (RFN) w referacie pt. *Kolektywy farmaceutów wileńskich i erfurckich (1820) widziane w kategoriach pojęciowych Ludwika Flecka (1896–1961)*, podjął się próby wprowadzenia niektórych zaproponowanych przez Flecka kategorii (np. stylu myślowego, kolektywu myślowego) w analizie koncepcji farmacji, dwóch różnych ośrodków akademickich. Kontynuowano tę tematykę na Sesji IV. Dr Jan Nosko (Łódź) w referacie pt. *Historia medycyny a historia zdrowia publicznego*, przedstawił współczesne inspiracje socjologiczne w badaniach tego zagadnienia, prowadzonych w zachodniej historiografii medycyny. Ostatni referat wygłosił dr Włodzimierz Piątkowski (AM Lublin). Omówił *Inspiracje historyczne w badaniach socjologicznych nad leczeniem niemedycznym*. Wszystkie referaty w kolejnych IV Sesjach konferencji poznańskiej budziły żywe zainteresowanie słuchaczy, czemu dały wyraz długie, żywe i wyczerpujące dyskusje po każdej z nich.

Jako imprezy towarzyszące obradom zwiedzono Muzeum AM w Poznaniu (na zaproszenie kierownika Zakładu Historii Nauk Medycznych AM w Poznaniu, dra Romana Meissnera) oraz poznańską starówkę (z przewodnikiem). Wieczorem uczestnicy obrad byli gośćmi poznańskich historyków medycyny.

Poznańska konferencja naukowa nawiązywała do tradycji organizowanych od połowy lat 80-tych przez Pracownię Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki PAN w Warszawie spotkań, skupiających badaczy z wielu ośrodków naukowych kraju, poświęconych tematyce metodologicznej w polskiej historiografii medycyny. Tym razem, po Warszawie i Wrocławiu, spotkanie to odbyło się w Poznaniu, pokazując żywe zainteresowanie naszego środowiska refleksją nad praktycznym uprawianiem przez historyków medycyny swego zawodu.

Bożena Płonka-Syroka
(Wrocław)